

12.00.00 – “YURIDIK FANLAR”

Murodjonova Moxiрахон Максуджон кызы. Проблемы правового регулирования и коллизии права в международных строительных договорах.....	25
Ahmadaliyev Barhayotjon Oybek o'g'li. O'zbekiston Respublikasi davlat chegaralarini qo'riqlashning ayrim huquqiy jihatlar.....	217
Yakubov Bekzod Erkinbayevich. O'zbekiston Respublikasida jinoiy sud-tergov ishlarini yuritishda isbot qilishning xorijiy tajribaga xos jihatlar.....	249

13.00.00 – “PEDAGOGIKA”

Kenjaboyev Abdusalim Erkaboyevich. Inklyuziv maktab kelajak ta'lim maydonini yaratish namunasi sifatida.....	28
Egamberganova Maxbuba Jabbargan qizi. Gender qadriyatlar kontekstida til o'rganish va madaniyatlararo muloqot.....	84
Mirzalimov Muslimbek Soatjon o'g'li. Yosh gimnastlarni tayyorlashda zamonaviy pedagogik yondashuvlar.....	142
Sarsenova Jadira. Bo'lajak pedagoglar tayyorlashda axloqiy-ma'naviy va estetik tarbiya: xorijiy tajriba va milliy amaliyotning qiyosiy tahlili.....	280
Toshtemirova Saodat Abdurashidovna. Klaster tizimida tarix fanlarini integrativ o'qitishning nazariy va amaliy jihatlar.....	283
Haydarova Zilola Normurodovna. Zamonaviy raqamli ta'lim jarayonida o'qituvchining o'quvchi bilan individual muloqoti.....	286
Usmanova Munisa Shuxrat kizi. Методы и средства реализации социальной культуры будущих учителей русского языка.....	298

19.00.00- “PSIXOLOGIYA”

Jumabayeva Dildora Madaminovna. Talabalardagi kommunikativ ko'nikmalar shaxs xususiyatlari bilan o'zaro korrelyatsiyasidagi o'xshash va farqli tomonlar.....	9
Iminova Gulxumor Ilxomjon qizi. Xalimjanov Abduqunduz Rahimjon o'g'li. Diqqatni jamlash qobiliyatining o'zgarishi.....	205

Jurnal 2016-yil 28-sentyabrda O'zbekiston Respublikasi Matbuot va axborot agentligi tomonidan № 0843 raqami bilan qayta ro'yxatdan o'tgan. O'zbekiston Respublikasi OAK tomonidan 2019-yil 30-yanvarda chop etilgan OAK rayosati qarorlari bilan tasdiqlangan ro'yxatga ko'ra 07.00.00 - “Tarix”, 09.00.00 - “Falsafa”, 10.00.00 - “Filologiya” ixtisosligi bo'yicha; OAK Rayosatining 2023-yil 31-oktyabrdagi 345-son qarori bilan 12.00.00 – “Yuridik fanlar”, 13.00.00 – “Pedagogika”, 19.00.00 – “Psixologiya” ixtisosliklari bo'yicha doktorlik dissertatsiyalari asosiy ilmiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

ZAMONAVIY RAQAMLI TA'LIM JARAYONIDA O'QITUVCHINING O'QUVCHI BILAN INDIVIDUAL MULOQOTI

*Haydarova Zilola Normurodovna, Chirchiq davlat pedagogika
universiteti katta o'qituvchisi*

INDIVIDUAL COMMUNICATION OF A TEACHER WITH A STUDENT IN A MODERN DIGITAL EDUCATIONAL PROCESS

*Haydarova Zilola Normurodovna, Chirchik State Pedagogical
University Senior Lecturer*

ИНДИВИДУАЛЬНОЕ ОБЩЕНИЕ ПРЕПОДАВАТЕЛЯ С УЧАЩИМИСЯ В УСЛОВИЯХ СОВРЕМЕННОГО ЦИФРОВОГО ОБРАЗОВАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕССА

*Хайдарова Зилола Нормуродовна, старший преподаватель
Чирчикского государственного педагогического университета*

<https://orcid.org/0009-0002-1214-0281>
e-mail:
haydarova.zilol@gmail.com

Annotatsiya: Ushbu maqolada raqamli ta'limning zarurati, maktab o'quvchilarida raqamli o'rganish ko'nikmalarini shakllantirish hamda raqamlashtirish jarayonida fan o'qituvchilariga qo'yiladigan talablar tahlili bo'yicha fikr yuritilgan.

Kalit so'zlar: raqamlashtirish, raqamli ta'lim, zamonaviy o'qituvchi, individual yondashuv, raqamli texnologiyalar, multimedia vositalari, individuallashtirilgan yondashuv, Kundalik com, Quizizz, Khan Academy, YouTube Education, Google Arts & Culture, motivatsiya, tarixiy xarita, raqamli o'qitish, raqamli ta'lim, ijodiy fikrlash, individual ta'lim, mobil ta'lim, raqamli manbalar, elektron kutubxona.

Annotation: This article reflects on the need for digital education, the formation of digital learning skills in schoolchildren, as well as the analysis of the requirements for science teachers in the process of digitization.

Keywords: digitization, digital education, modern teacher, individual approach, digital technologies, multimedia tools, individualized approach, Daily com, Quizizz, Khan Academy, YouTube Education, Google Arts & Culture, motivation, historical map, digital teaching, digital education, creative thinking, individual education, mobile education, digital resources, Electronic Library.

Аннотация: В этой статье рассматривается необходимость цифрового образования, формирование навыков цифрового обучения у школьников и анализ требований, предъявляемых к учителям естественных наук в процессе цифровизации.

Ключевые слова: оцифровка, цифровое образование, современный учитель, индивидуальный подход, цифровые технологии, мультимедийные инструменты, индивидуальный подход, Daily com, Quizizz, Khan Academy, YouTube Education, Google Arts & Culture, мотивация, историческая карта, цифровое обучение, творческое мышление, индивидуальное обучение, мобильное обучение, цифровое обучение ресурсы, электронная библиотека.

KIRISH. Bugungi globallashuv davrida inson kapitalini rivojlantirish ta'lim tizimining eng muhim yo'nalishlaridan biri bo'lib bormoqda.

Raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanishi ta'lim jarayonini yangicha mazmunda tashkil etishni taqozo etmoqda. Ayniqsa, tarix fanini

o'qitishda raqamli ta'lim vositalaridan foydalanish o'quvchilarning mustaqil fikrlash, tahliliy qarashlar va ijodiy yondashuv ko'nikmalarini rivojlantiradi. Zamonaviy o'qituvchi endilikda faqat bilim manbai emas, balki o'quvchi bilan individual muloqot olib boruvchi, ularning shaxsiy o'sish trayektoriyasini yo'naltiruvchi raqamli mentor sifatida faoliyat yuritmoqda. Shu bois ta'limda individuallashtirilgan yondashuv va raqamli texnologiyalar integratsiyasi dolzarb masalaga aylangan.

Individuallashtirilgan yondashuv tarix fanini o'rganishda har bir o'quvchining o'ziga xos ehtiyojlari, tarixiy mavzularni idrok etish darajasi, muloqot va tahliliy fikrlash salohiyati, qiziqishlari va ijtimoiy pozitsiyalarini hisobga olib, ularga mos metodlarni tanlashni taqozo etadi. Bunday yondashuv tarixiy hodisalarga nisbatan shaxsiy munosabatni shakllantirish, tarixiy fikr yuritish, dalillarga asoslangan tahlil qilish va xulosalash kabi ko'nikmalarni rivojlantiradi.

Shu bilan birga, raqamli o'rganish ko'nikmalarini shakllantirish ham zamonaviy tarix ta'limining ajralmas bo'g'iniga aylangan. O'quvchilar uchun elektron darsliklar, tarixiy xaritalar, virtual ekskursiyalar, infografikalar, tarixiy hujjatlar bazalari, tarixiy filmlar va hujjatli videolar, interaktiv testlar, mobil ilovalar va platformalar orqali tarixiy bilimlarni mustahkamlash imkoniyati mavjud. Bu esa o'quvchilarning bilimga bo'lgan munosabatini faollashtiradi. Raqamli tarixiy manbalar bilan ishlash – bu faqat axborotni izlash emas, balki tarixiy hodisalarni tahlil qilish, birlamchi va ikkilamchi manbalarni solishtirish, tarixiy faktlar asosida o'z pozitsiyasini ifodalashni ham anglatadi. Bu jihatlar esa tarix fanining ijtimoiy ahamiyatini kuchaytiradi va o'quvchilarda tarixiy ongni shakllantiradi.

Individuallashtirilgan yondashuv asosida raqamli o'rganish ko'nikmalarini tarix darslarida quyidagicha shakllantirish mumkin: tarixiy mavzular bo'yicha shaxsiy izlanish topshiriqlari – o'quvchi o'z qiziqishiga mos tarixiy davr, shaxs yoki hodisani raqamli resurslar orqali o'rganadi; interaktiv testlar va viktorinalar – tarixiy faktlar asosida tezkor va qiziqarli baholash vositasi sifatida xizmat qiladi; virtual tarixiy ekskursiyalar – muzey, yodgorlik, arxivlar bo'ylab raqamli sayohatlar orqali tarixiy tasavvurni kengaytiradi;

o'quvchi bloglari va prezentatsiyalar – tarixiy mavzularda raqamli taqdimotlar va shaxsiy fikrlarni ijtimoiy tarmoqlarda ifodalashga imkon beradi; tarixiy xaritalar bilan ishlash – geopolitik holatni tushunishda interaktiv vositalar asosida tahlil qilish imkonini beradi.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA METODOLOGIYASI. Raqamli ta'lim jarayonida individual yondashuv masalalari bugungi kunda ko'plab tadqiqotchilar diqqat markazida turgan mavzulardan biridir. Mahalliy tadqiqotchilardan M.S.Qamarov raqamli texnologiyalarining o'rta ta'lim tizimidagi rivojlanishi[1], S.Toshtemirova, F.Ilmuradovlar [7] raqamli ta'limning tarix fanini o'qitishdagi samarali jihatlarini bo'yicha tadqiqot ishlarini olib borganlar.

Xorijiy tadqiqotchilardan M. Sulaymon va B.G.Danmuchikvalilar raqamli ta'limning ijobiy va salbiy jihatlarini tahlil qilgan bo'lsa, F.A.Tuguz raqamli ta'limni yangi pedagogik paradigma sifatida o'rganadi. Ushbu tadqiqot ishimizda tahlil qilish, taqqoslash, kuzatish metodlaridan foydalanildi.

NATIJALAR VA MUHOKAMA. Tahlillar shuni ko'rsatdiki, raqamli ta'lim jarayonida individual yondashuv o'quvchilarning faolligini, mas'uliyatini va o'z-o'zini boshqarish qobiliyatini oshiradi. Tarix fanida raqamli ta'lim vositalarini qo'llash orqali quyidagi natijalarga erishish mumkin:

1. O'quvchi motivatsiyasining ortishi. Interaktiv testlar, virtual ekskursiyalar va tarixiy xaritalar orqali o'quvchilarning fanga qiziqishi sezilarli darajada oshadi.

2. Ijodiy fikrlash rivoji. Bloglar, taqdimotlar va raqamli loyihalar orqali o'quvchi tarixiy jarayonlarni o'z nuqtayi nazaridan tahlil qiladi.

3. Raqamli savodxonlikni shakllantirish. Elektron kutubxonalar va raqamli hujjatlar bazasi bilan ishlash orqali o'quvchilar axborotni izlash, tahlil qilish va baholash ko'nikmalariga ega bo'ladi.

4. O'qituvchi-o'quvchi muloqotining individuallashtirish. Raqamli vositalar yordamida har bir o'quvchiga shaxsiy o'quv trayektoriyasi, mustaqil topshiriqlar va qayta aloqa taqdim etish imkoniyati yaratiladi.

Raqamli o'rganish jarayonida o'qituvchi endilikda nazorat qiluvchi emas, balki yo'l-yo'riq ko'rsatuvchi, maslahat beruvchi, ijodiy hamkor rolini bajaradi. Natijada o'quvchilarda "self-study" — mustaqil bilim olish, o'zini o'rganish va o'qish jarayonini rejalashtirish qobiliyatlari shakllanadi[1]. Ayniqsa, tarix fanini o'rganishda o'quvchilarning mustaqil ravishda tarixiy manbalarni o'rganish, tarixiy faktlarni tahlil qilish, zamonaviy dasturlar orqali tarixiy voqealarni vizual ko'rish imkoniyati raqamli o'rganish orqali kengaymoqda. Raqamli o'rganish jarayoni o'quvchilarda "self-study", ya'ni o'zi o'rganish, mustaqil bilim olish ko'nikmalarini shakllantiradi. Bu jarayonda o'quvchi o'z o'rganish maqsadini belgilaydi, o'rganish trayektoriyasi, vositalarini tanlaydi va o'rganish davomida o'z zimmasiga mas'uliyat oladi[2].

XULOSA. Raqamli texnologiyalar ta'lim jarayonining vositachi elementi sifatida o'qituvchilarga an'anaviy iyerarxik modeldan chiqish imkonini beradi. O'quvchilar yozadigan, o'qiydigan, o'rganadigan, o'zaro ta'sir qiladigan, birgalikda tarixiy mavzularni tahlil qiladigan va shaxsiy nuqtayi nazarini shakllantiradigan o'rganish yo'nalishlarini tanlaydilar. Tarixiy mavzularda elektron forumlarda bahs yuritish, ijtimoiy tarmoqlarda tarixiy postlar ustida munozara qilish, tarixiy testlarni onlayn tarzda topshirish — bularning barchasi zamonaviy tarixiy o'rganish jarayonining ajralmas bo'lagiga aylanmoqda[3]. Raqamli tarixiy o'qitish ko'nikmalarini shakllantirishda o'qituvchidan nafaqat bilim va malaka, balki shaxsiy sifatlar — ziyraklik, muloyimlik, o'rgatish ishtiyoqi, raqamli texnologiyalardan foydalanish ko'nikmalari ham talab etiladi. Zero, zamonaviy tarix fani o'qituvchisi — bu raqamli vositalar yordamida tarixni o'rgatishda shaxsiy namuna ko'rsata oladigan, tarixiy bilimlarni raqamli interaktiv shaklda etkaza oladigan, o'quvchilarning tarixga qiziqishini uyg'otib, mustahkam bilim bazasi yaratadigan pedagogidir.

ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Qamarov M.S. Raqamli texnologiyalarning o'rta ta'lim tizimidagi rivojlanishi va yangi texnologiyalarning dars jarayonlari bilan integratsiyalashuvi. *Science and Education. Scientific Journal //Imract Factor 3.848. Mau 2023 / Volume 4 Issue 5, 1173-b.*
3. Jack Cohen. So Uou Want To Work at a Startur? Hone These 11 Soft Skills First. - Electronic resource: <https://medium.com/the-ascent/so-uou-want-to-work-at-a-starturhone-these-11-soft-skills-first-377e9f27dc45> Date of the arrlication: Arril 5, 2020.
4. Haydarova Z.N. (2023). Maktab o'quvchilariga raqamli o'rganish ko'nikmalarini shakllantirishning pedagogik imkoniyatlari. *Academic research in educational sciences, 4 (CSPU Conference 1), 1008-1013.*
5. Haydarova Z.N. Ta'lim sohasida zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish zarurati. *O'zMU xabarlar, 2023-yil. 1/10/1, 225-227 bet.*
6. Haydarova Z.N. (2023). Innovative Methods of Forming Students' Digital Learning Skills. *International Journal on Integrated Education, 6(12), 37-42.*
7. Ilmurodova, F. (2025). Pedagogical and methodological aspects in preparing future history teachers for professional activity. *Mental Enlightenment Scientific-Methodological Journal, 6(01), 99-107.*
9. Ilmurodova, F.S. (2024). The use of differentiated education in history lessons: theory and practice. *European Science Methodical Journal, 2(6), 438-444.*
10. Koshanova N. Yevropa iqtisodiy barqarorligini ta'minlashda intellektual mulk huquqining ahamiyati //Tamaddun nuri jurnali. — 2025. — T. 1. — №. 64. — C. 347-349.
11. Кошанова Н. М. Оила ва мураббий манфаатли ҳамкорлигининг таълим сифатини оширишдаги аҳамияти //Academic research in educational sciences. — 2020. — №. 3. — C. 32-41.

